

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/17/2025
Identifikačné číslo spisu:	8125202132
Dátum vydania rozhodnutia:	28.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8125202132.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ L. Š., narodená XX. C. XXXX a 2/ A. Š., narodený XX. O. XXXX, obe deti bytom u otca, deti matky: G.. F. Š., narodená XX. K. XXXX, D., D. XXX, právne zastúpená advokátom JUDr. Petrom Troščákom, so sídlom v Prešove, Hlavná 50, a otca: C.. G. Š., narodený XX. C. XXXX, L., O. XXXX/XX, právne zastúpený advokátom JUDr. Martinom Staroňom, so sídlom v Prešove, Hlavná 89, o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24P/52/2025, o návrhu matky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu matky na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24P/52/2025 Okresnému súdu Liptovský Mikuláš n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Návrhom doručeným dňa 21. 03. 2025 sa matka domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Matka v podanom návrhu vo veci samej vzniesla námietku všetkých sudcov Okresného súdu Prešov a všetkých sudcov Krajského súdu Prešov z dôvodu, že otec maloletých detí pôsobí ako prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove v dôsledku čoho sa zúčastňuje pojednávania na týchto súdoch, kde došlo k vzniku blízkych priateľských vzťahov so sudcami, ktoré sa prejavujú aj tým, že sudcovia a prokurátori sa zúčastňujú buď na samostatných posedeniach, oslavách alebo iných akciách. Na niektorých týchto akciách bola v minulosti taktiež účastná, keďže bola manželkou prokurátora a teda vie, že bežne a pravidelne dochádza k takýmto stretnutiam otca so sudcami uvedených súdov. Z uvedených dôvodov sa v jej očiach ani jeden zo sudcov spomínaných súdov nejaví ako objektívne nestranným s ohľadom na opísané väzby, kontakty a existujúcu spolupatričnosť v justičnom prostredí a vzájomnú podporu, ako aj pomoc. Zároveň podala aj návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, keď podľa jej názoru vzhľadom na vyššie uvedené, vyzdvihujúc zaistenie nestrannosti a zákonnosti prejednávania veci je toho názoru, že z komplexného pohľadu bude hospodárnejšie, rýchlejšie a po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie veci urobené iným súdom. Navrhla, aby vec bola prikázaná z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Liptovský Mikuláš.

2. K návrhu na prikázanie veci inému súdu sa podaním zo dňa 27. 08. 2025 vyjadril otec maloletých. S prikázaním veci inému súdu z dôvodu vhodnosti nesúhlasil, keďže na takýto postup nie je žiadny zákonný dôvod. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Nc/2/2025 zo dňa 17. apríla 2025 a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19NcP/5/2025 zo 6. mája 2025. Uviedol, že keďže hlavným dôvodom návrhu na delegáciu veci inému súdu z dôvodu vhodnosti bolo zachovanie nestrannosti súdu a tento dôvod na základe predmetných uznesení odpadol, nie je daný iný dôvod na prikázanie veci inému súdu, nakoľko maloleté deti a rodičia majú pobyt v okrese Prešov a neexistujú ani iné sociálne, hospodárske alebo finančné dôvody na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

3. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Nc/2/2025 zo dňa 17. apríla 2025 bolo rozhodnuté, že sudkyne JUDr. Monika Tobiašová, JUDr. Antónia Kandrávová a JUDr. Eliška Har Tzvi nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 19NcP/5/2025, z dôvodu, že matkou uvedené skutočnosti nemôžu bez ďalšieho založiť dôvod pre legitímne obavy z nezáujatosti sudkyň odvolacieho senátu, ktorému vec napadla.

4. Uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19NcP/5/2025 zo 6. mája 2025 bolo rozhodnuté, že sudkyňa JUDr. Sylvia Szabadošová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 24P/52/2025, keďže matka neuviedla žiadne relevantné dôvody, pre ktoré by mala byť zákonná sudkyňa JUDr. Sylvia Szabadošová vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 4 CMP ak bol podaný návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu.

7. Podľa § 36 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

8. Podľa § 39 ods. 1 CSP ak nemôže príslušný okresný súd alebo krajský súd o spore konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť spor prikázaný inému súdu tej istej inštalácie.

9. Podľa § 39 ods. 2 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

10. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresný súd Prešov) a súdu, ktorému sa má spor prikázať (Okresný súd Liptovský Mikuláš). V tomto prípade je spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

11. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne garantovaného práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, t.j. ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, a teda podmienky prikázania treba, ako výnimku z pravidla, vykladať reštriktívne. Totižto, ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií (vecne a miestne

príslušný) musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

12. S poukazom na už uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa komplexné posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, ako aj dopadu prípadného prikázania sporu na doterajšie štádium konania, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len vtedy, ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko druhej strany (ďalších strán sporu/účastníkov konania).

13. Najvyšší súd prejednal návrh matky na prikázanie veci naposledy vedenej Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 24P/52/2025 Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky v zmysle § 39 ods. 2 CSP a návrhu nevyhovel. Matka navrhla vec prikázať Okresnému súdu Liptovský Mikuláš vzhľadom na stretnutia (väzby) otca (prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove) so sudcami Okresného súdu Prešov a Krajského súdu v Prešove, pričom vyzdvihujúc zaistenie nestrannosti a zákonnosti prejednávania veci bola toho názoru, že z komplexného pohľadu bude hospodárnejšie, rýchlejšie a po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie veci urobené iným súdom.

14. Hospodárnosť, rýchlejšie a po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie veci urobené iným súdom, ako dôvody uvádzané matkou, bez ich bližšej konkretizácie, nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné tomuto návrhu vyhovieť. Matka síce formálne v návrhu vymedzila uvedené dôvody s poukazom na § 39 ods. 2 CSP, avšak z obsahu návrhu na prikázanie veci je zrejmé, že matka vyššie uvedené dôvody vymedzovala najmä v nadväznosti na jej pochybnosť o nezáujatosti konajúcich súdov. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Nc/2/2025 zo dňa 17. apríla 2025 a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19NcP/5/2025 zo 6. mája 2025 a závery z nich vyplývajúce je zrejmé, že táto jej pochybnosť nebola opodstatnená. Vzhľadom na nevyklúčenie veci prejednávajúcej sudkyne súdu prvej inštancie, resp. senátu odvolacieho súdu je potom logicky vylúčená aj akákoľvek úvaha o delegácii veci z dôvodu nutnosti (§ 39 ods. 1 CSP).

15. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali premisu či už o hospodárnejšom, rýchlejšom alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšom a dôkladnejšom posúdení veci Okresným súdom Liptovský Mikuláš. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodu nesplnenia podmienok pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP návrhu nevyhovel.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.